

II 3 Ulkokrunni

Tarkastus Paula Purhonen 1979

II 3 Ulkokrunni

Jatulintarhoja. I.

Tila

RNo

Maanomistaja: Suomen valtio. Luonnonsuojelualue.

Peruskarttalehti 2532 10, kartoitus tekeillä v. 1979.

Kertomukseen liittyy kuvataulu (sivu 2), jossa on kuvat negatiiveista 50171-50174, sekä karttaluonnos (sivu 3), kopiot ilmakuviista (sivut 4-5), piirros Maakrunnin kala jumalasta (sivu 6). Maanmittaushallituksen toimesta suoritettua uusintakartoituksen yhteydessä merkittiin peruskartoille myös maastossa näkyvissä olevien kiinteiden muinaisjäännösten sijainti. Vuoden 1979 kartoitusalueeseen kuuluivat myös Iin edustalla olevat Perämeren saaret Krunnit, joiden alueelta ei aikaisemmin oltu tehty peruskarttaa. Maastotyö tehtiin 31.7.1979, jolloin pääsin kartoitusryhmän mukana valokuvaamaan ja kartoittamaan Ulkokrunnilla olevat jatulintarhat. Samassa yhteydessä sain tietää läheisellä Maakrunnilla olevasta kalajumalasta, n. 2 m korkeasta kivistä tehdystä ukonkuvasta, jolle oli uhrattu osa saaliista pyyntionnen saavuttamiseksi. Maakrunnin kalajumalaa en kuitenkaan päässyt katsomaan.

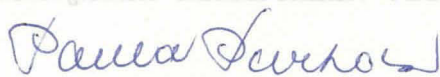
Krunnit sijaitsevat n. 20 km:n päässä mantereelta, Ulkokrunni n. 7 km lounaaseen Maakrunnista. Jatulintarhat ovat saaren länsirannalla, suojaisen lahdekkeen yläpuolella olevalla, metsikön ympäröimällä tasanteella. Alue on nykyisin n. 6 m ymp. ja sen eteen meren puolelle muodostuu melko jyrkkä rinne. Paikalla on muutamia satoja vuosia sitten merenpinnan ollessa korkeammalla voinut olla suojaisia, melko syvä satama- tai ankkuripaikka.

Jatulintarhoja on lähes pohjois-eteläsuuntaisessa rivissä kolme sekä eteläisimmän tarhan länsipuolella neljäs, muita pienempi tarha. Pohjoisimman (nro 1) jatulintarhan suuaukko on itään ja halkaisija n. 6 m, keskimmäisen (nro 2) edellisestä n. 10 m:n päässä olevan tarhan suuaukko eteläkaakkoon ja halkaisija n. 11 m. Kolmas jatulintarha (nro 3) on siitä n. 10 m eteläkaakkoon. Sen suuaukko on lähes pohjoiseen ja halkaisija n. 9 m.

Neljäs (nro 4) on siitä n. 3,5 m länteen, aivan jyrkänteen reunalla. Sen halkaisija on vain n. 3 m ja vaikuttaa siltä kuin tarha olisi huomattavasti myöhemmin tehty. Kolmannen jatulintarhan kehältä alkaa molemmin puolin kahdeksan pienen kiviröykkiön muodostama etelään päin kapeneva kujanne, jonka pituus on n. 22 m.

Jatulintarhat ovat rakenteeltaan yksinkertaisia, sisäänpäin edestakaisin kiertyviä. Keskimmissä ovat kivet selvimmin näkyvissä, pohjoisimmassa ja eteläisimmässä ovat kivet enemmän turpeen peitossa. Paikkakuntalaisten mukaan ovat lapset vielä tämän vuosisadan alussa leikkineet jatulintarhoilla. Todennäköisesti neljäs tarha onkin lasten tekemä eikä kuulu varsinaiseen kokonaisuuteen.

Helsingissä 17.10.1979

Paula Purhonen

11 3 Ulkokrunni

SIVU 2

50172

50173

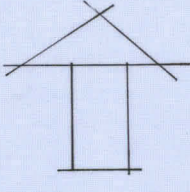
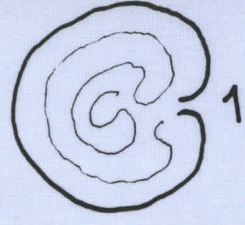
50171

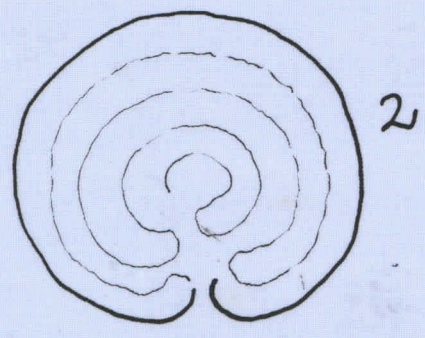
50174

YLÄKUVASSA JATULINTARHA 3 LÄNNESTÄ KUVATTUNA. ALHAALLA VAS.
SAMA ETELÄSTÄ. ALHAALLA OIK. JATULINTARHA 2 ETELÄSTÄ KUVATTUNA.

11 3 Ulkokrunni

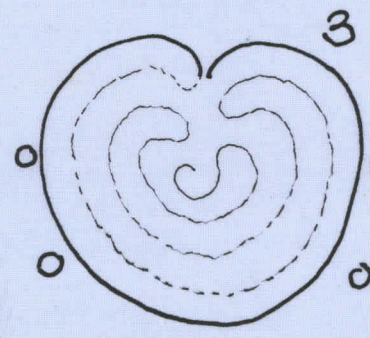

METSÄN-
REUNA

TASANTEEN REUNA

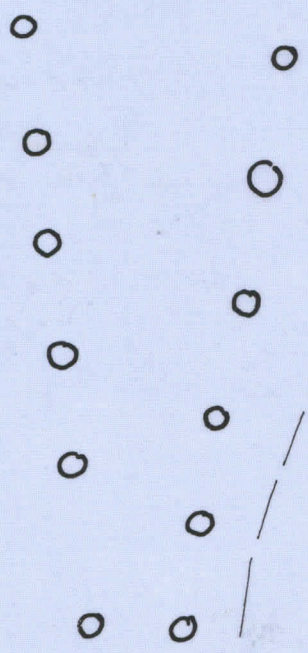
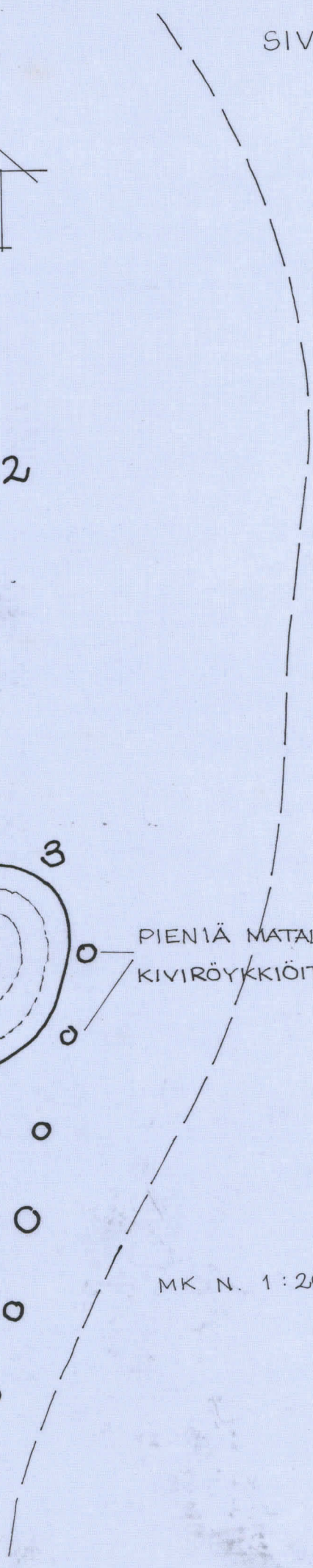
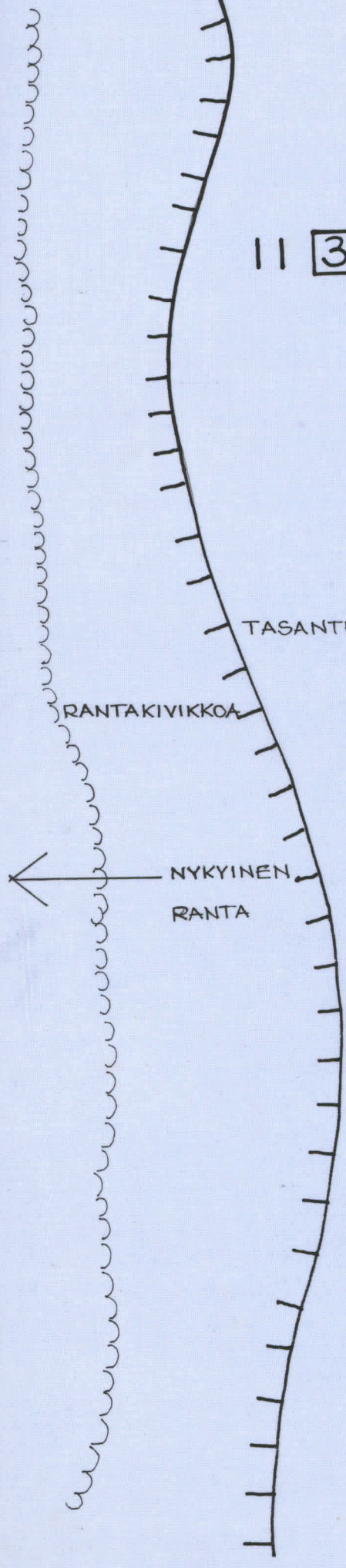
RANTAKIVIKKOA

← NYKYINEN
RANTA

PIENÄ MATALIA
KIVIRÖYKKIÖITÄ

MK N. 1:200

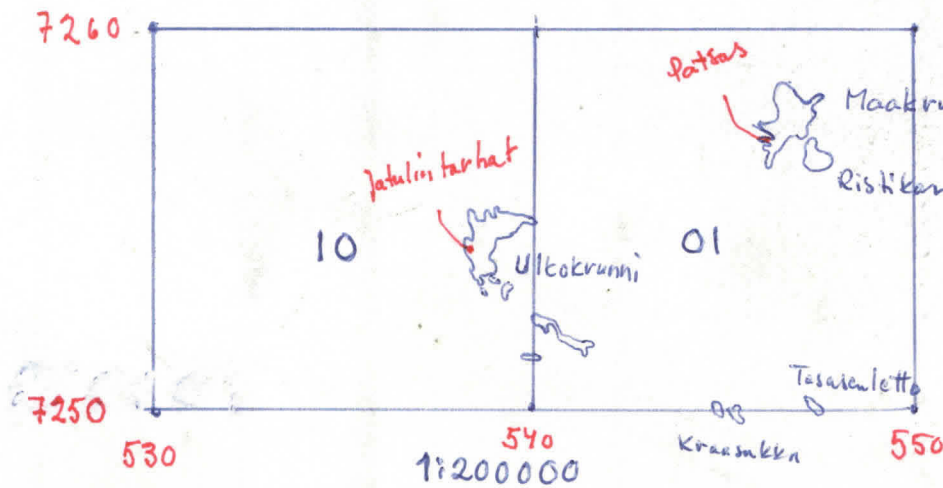
Ulkokruunni
Kopio ilmakuvaista

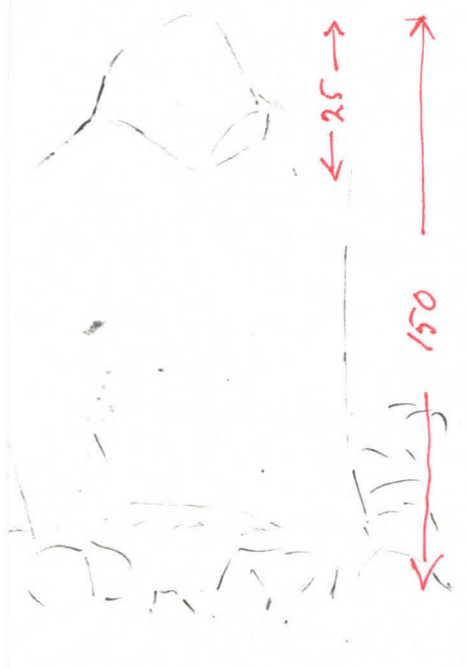

1:10000

1:100000

← 70 m →

itäpuoli

← 30 m →

Pohj. puoli

länsipuoli

eteläpuoli

Katse länteen

Maakruunun Seita

vetä

Kuivikko

hohdi

ee

